

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ ద్వి నవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్వి నవతితమః సర్గః ॥

శ్రీరామాశ్వమేధే దానమానయోరుత్కర్షః

తత్ సర్వమఖిలేనాశు ప్రస్థాప్య భరతాగ్రజః ।

హయం లక్షణసంపన్నం కృష్ణసారం ముమోచ హ ॥ 7.92.1 ॥

ఋత్విగ్భిర్లక్ష్మణం సార్థమశ్వే చ వినియుజ్య చ ।

తతోఽభ్యగచ్ఛత్ కాకుత్స్థః సహ సైన్యేన నైమిషం ॥ 7.92.2 ॥

యజ్ఞవాటం మహాబాహుర్దృష్ట్వా పరమమద్భుతం ।

ప్రహర్షమతులం లేభే శ్రీమానితి చ సోఽబ్రవీత్ ॥ 7.92.3 ॥

నైమిషే వసతస్తస్య సర్వ ఏవ నరాధిపాః ।

ఆనిన్యరుపహారాంశ్చ తాన్ రామః ప్రత్యపూజయత్ ॥ 7.92.4 ॥

అన్నపానాదివస్త్రాణి సర్వోపకరణాని చ ।

భరతః సహశత్రుఘ్నో నియుక్తో రాజపూజనే ॥ 7.92.5 ॥

వానరాశ్చ మహాత్మానః సుగ్రీవసహితాస్తదా ।

విప్రాణాం ప్రణతాః సర్వే చక్రిరే పరివేషణం ॥ 7.92.6 ॥

విభీషణశ్చ రక్షోభిర్బహుభిః సుసమాహితః ।

ఋషీణాముగ్రతపసాం కింకరః సమపద్యత ॥ 7.92.7 ॥

ఉపకార్యా మహార్థాశ్చ పార్థివానాం మహాత్మనాం |
సానుగానాం నరశ్రేష్ఠో వ్యాదిదేశ మహాబలః || 7.92.8 ||

ఏవం సువిహితో యజ్ఞో హ్యశ్వమేధో హ్యవర్తత |
లక్ష్మణేన సుగుప్తా సా హయచర్యా ప్రవర్తత || 7.92.9 ||

ఈదృశం రాజసింహస్య యజ్ఞప్రవరముత్తమం |
నాన్యః శబ్దోఽభవత్ తత్ర హయమేధే మహాత్మనః || 7.92.10 ||

ఛందతో దేహి దేహీతి యావత్ తుప్యంతి యాచకాః |
తావత్ సర్వాణి దత్తాని క్రతుముఖ్యే మహాత్మనః || 7.92.11 ||

వివిధాని చ గౌడాని ఖాండవాని తథైవ చ |
న నిఃస్పృతం భవత్యోష్ఠాద్ వచనం యావదర్థినాం || 7.92.12 ||

తావద్ వానరరక్షోభిర్దత్తమేవాభ్యదృశ్యత |
న కశ్చిన్నులినో వాపి దీనో వాప్యథవా కృశః || 7.92.13 ||

తస్మిన్ యజ్ఞవరే రాజ్ఞో హృష్టపుష్టజనావృతే |
యే చ తత్ర మహాత్మానో మునయశ్చిరజీవినః || 7.92.14 ||

నాస్మరంతాదృశం యజ్ఞం దానౌఘసమలంకృతం |
యః కృత్యవాన్ సువర్ణేన సువర్ణం లభతే స్మ సః || 7.92.15 ||

విత్తార్థీ లభతే విత్తం రత్నార్థీ రత్నమేవ చ |
హిరణ్యానాం సువర్ణానాం రత్నానామథ వాససాం || 7.92.16 ||

అనిశం దీయమానానాం రాశిః సముపదృశ్యతే |
న శక్రస్య న సోమస్య యమస్య వరుణస్య చ || 7.92.17 ||

ఈదృశో దృష్టపూర్వో న ఏవమూచుస్తపోధనాః |
సర్వత్ర వానరాస్తస్థః సర్వత్రైవ చ రాక్షసాః || 7.92.18 ||

వాసోధనాన్నకామేభ్యః పూర్ణహస్తా దదుర్భృశం ।
 ఈదృశో రాజసింహస్య యజ్ఞః సర్వగుణాన్వితః ।
 సంవత్సరమథో సాగ్రం వర్తతే న చ హీయతే ॥ 7.92.19 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
 ఉత్తరకాండే ద్వినవతితమః సర్గః ॥